

LINKÖPINGS STIFT

Svenska kyrkan gör ett jättejobb med att lära sig acceptera människor med ovanliga egenskaper, men det är också långt kvar. Ofta hör man uttrycket "det där borde han väl ändå förstå". Tja, vissa saker kan vissa förstå, andra saker är svårare. En lärdom är kanske att inte automatiskt förutsätta saker utan fråga istället. Men visst är det en svår balansgång, som dagens skribenter är inne på.

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING.
Vid definitiv eftersändning återsändes försändelsen med ny adress till:
Verbum AB c/o: Xzakt Kundrelation AB Fältskärsleden 10 802 80 Gävle

KONTAKT: Postadress: Box 1367, 581 13 Linköping • Telefon: 013-24 26 18 • E-post: max.wahlund@svenskakyrkan.se **MAX WAHLUND** stiftsredaktör

FUNKTIONSHINDER I KYRKAN

Hur kan alla känna sig välkomna?

Den 3 december högtidlighålls den internationella dagen för personer med funktionshinder. Den dagen är obekant för många, och på motsvarande sätt finns många människor med funktionshinder i vår kyrka utan att vi tänker på det eller ens känner till det. Därför har vi bett två personer berätta om sina funktionshinder och vad det innebär i kyrkan.

Varken under min studietid eller i mitt arbetsliv har min synskada varit något hinder. Visst, lite extra bök emellanåt har det varit men jag har sällan upplevt att jag skulle utföra ett sämre arbete än andra. Men det har hänt att jag i efterhand fått veta att någon, till en början, varit skeptisk. Det kan jag förstå. Jag kan förstå osäkerheten, och ju mindre vi talar om dessa frågor desto större blir den osäkerheten.

Jag är så tacksam över en mångfaldens kyrka. En kyrka som bejakar människors längtan och som berikar med sin färgstarka människomosaik.

Samtidigt skulle jag önska att funktionsnedsättningar och tillgänglighetsfrågor fick ta lite större utrymme.

VI ARBETAR med och synliggör HBTQ, i många församlingar arbetas det med integration och i hela kyrkan arbetar vi för att alla åldersgrupper ska känna sig hemma och välkomna.

Men de funktionsnedsatta, var finns de? Jo, ljudet i våra kyrkor är en ständigt pågående diskus-

sion. Och i de flesta kyrkor går det numera att utan större bekymmer ta sig in med rullstol och rullator. Men sedan då?

SÅ HÄR efter tjugo år i stiftet kan jag fundera på tystnaden kring min synskada. Jag är förstås tacksam över att inte behöva bli ifrågasatt, men i vissa sammanhang har jag också känt mig osynliggjord. Som de otaliga gånger då jag suttit på andakter och gudstjänster utan vare sig agenda eller psalmer. Detta är alltid något jag förhållit mig till eftersom jag vet att inte hela världen kretsar kring mig och jag har lärt mig att ta ansvar för mina egna behov. I det ligger en styrka och en svaghet. Styrkan i att ha lyckats integrera sig själv så mycket att jag inte märks. Svagheten i att glömmas bort.

De gånger då jag inte måste påminna om min existens är så otroligt värdefulla och befriande.

Nu handlar det här inte bara om mig utan om alla med olika funktionsnedsättningar.

Vilka var det som Jesus mötte? Jo, det var lama, blind, döva, stumma och sjuka. Människor som var marginaliserade, osynliggjorda och som plötsligt blev sedda.

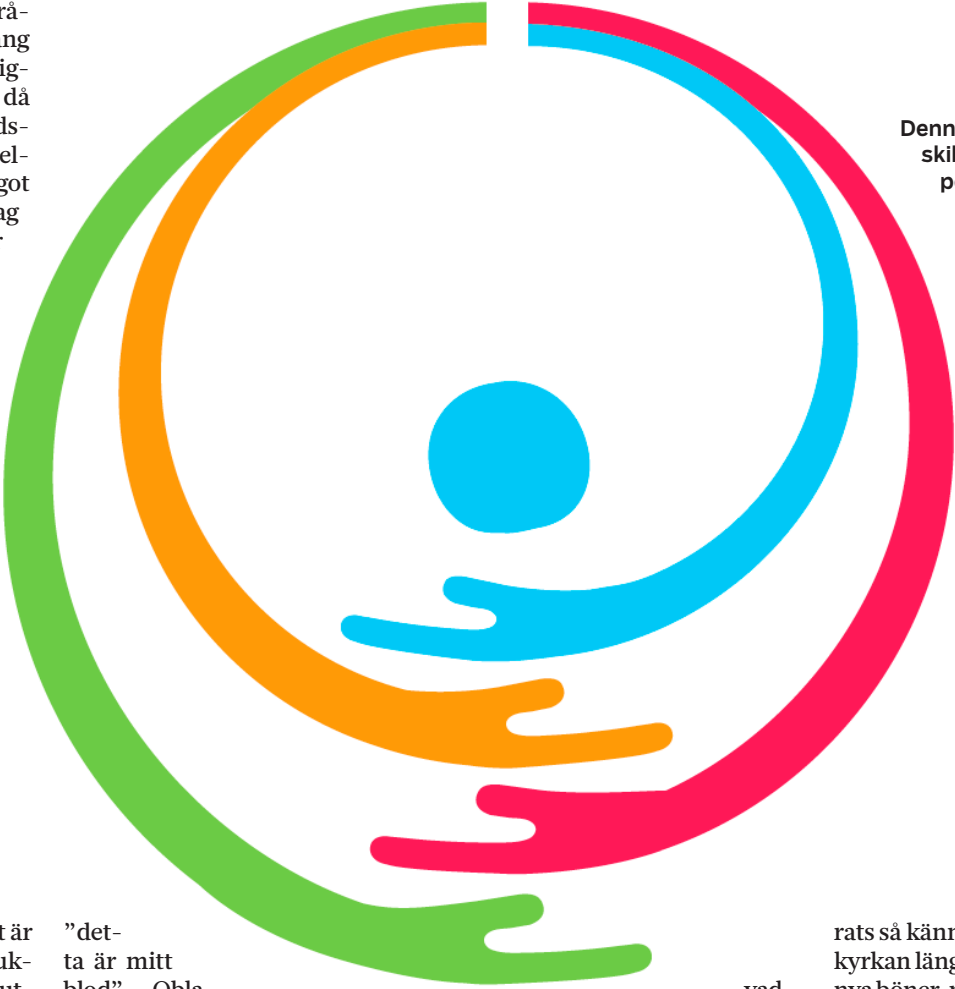
Som kyrka, med Jesus som förebild, behöver vi fundera på hur människor med funktionsnedsättning blir inkluderade på ett självklart sätt. Men framför allt, på vilket sätt våra olikheter kan vara en tillgång.

Jag är inte ute efter att fiska sympatier eller att bli tyckt synd om. Jag vill inte heller att hela min omgivning ska vränga ut och in på sig för min skull. Det är nämligen inte det som är inklusivitet. Om det förs stort väsen kring någon med funktionsnedsättning känner den personen sig inte inkluderad utan snarare ut-

pekad och i värsta fall utsatt. Det gäller säkert inte alla av oss men det är min erfarenhet.

Det är en svår balansgång men åter igen; vi måste prata om det, med respekt. Vi måste liksom Jesus våga fråga "vad vill du att jag ska göra för dig?" (Luk 18:41) och framför allt våga ta människor av alla sorter i anspråk. För många av oss som är så beroende av andra behöver också känna oss behövda. Vi vill inte bara ta emot utan också få ge tillbaka.

MIKAELA STIGSDOTTER LARSSON
Präst i Svenska kyrkan

Denna symbol är FN:s särskilda kännetecken för personer med funktionshinderns rättigheter, framtagna sedan FN-konventionen om dessa rättigheter trädde i kraft år 2006.

"Jag är gråtfärdig"

Det är oerhört jobbigt att ha eldfobi och inte kunna tända ljus med tändstickor, och ha svårt för att blåsa ut ljus och att slappna av när det finns tända ljus i närheten. Hur förklarar jag det för den som inte känner mig, och inte förstår varför jag sitter stilla och gråtfärdig i bänken och blundar eller stirrar ner i golvet när alla andra har gått fram och tänt ett ljus? Hur förklarar jag det när ångesten förlamar mig så att jag inte kan prata eller bara kan

få fram något enstaka ord? Det är svårt att beskriva hur skarp lukten av ett nytänt eller nyss utsläckt ljus är. Om det är många som tänds eller släcks samtidigt så kan lukten bli outhärdlig.

RÖKELSEDOFT är ännu svårare att hantera. Bordsblommor kan dofta för starkt. Vinet i bågaren sticker mig i näsan och får mig att vilja hålla andan. Inte blir det bättre av att vinet ser ut som blod och hjärnan tolkar det som att det måste vara blod eftersom prästen säger

"detta är mitt blod". Oblaten ser inte ut som en brödskiva eller som en kroppsdel så därför kan hjärnan förstå att det ska tolkas symboliskt, men det hjälper inte när det är svårt att tugga och svälja.

I min nya församling fick jag lära mig att lägga handen på axeln för att få välsignelsen istället för nattvarden. Äntligen kunde jag vara med i gemenskapen. Fast det gäller bara om prästen känner till

vad handen på axeln betyder. Så jag kan aldrig vara säker på att tecknet fungerar.

OSÄKERHETEN gör mig stressad. Precis som förändringar. Jag hade lärt mig "Fader vår" utantill, men jag kan inte lära mig "Vår fader" utantill och jag kan lätt blanda ihop dem. När agendorna ändras för att kyrkohandboken har änd-

rats så känner jag mig inte trygg i kyrkan längre. Jag måste lära mig nya böner, nya sånger och kanske nya repliker.

För mig tar det minst ett år att komma in i rutinerna och börja att slappna av. Det tar lika lång tid för mig att lära känna människor. Personalbyten stressar mig. Jag klarar inte alltid av att hälsa andra med "Herrens frid".

LENA PETERSSON
Församlingsmedlem och författare till böckerna *Hon verkar vara mycket ensam* och *Detta resulterade ofta i oro och gråt*.

MUSIKMÖBLER

Stråkrackar

Notskåp

Talarstolar

Dirigentpodier

Notställ

Körgradängar

Sparta System AB
www.spartasystem.se